

หลักสูตรโครงการรณรงค์กำจัดลูกน้ำยุงลายป้องกันไข้เลือดออก
จำนวน 3 ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพรานกระต่าย

ความเป็นมา

เนื่องโรคไข้เลือดออกเป็นโรคติดต่อที่เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญเนื่องจากโรคนี้นี้มีแนวโน้มการระบาดในช่วง ฤดูฝนของทุกปีและพบว่าประชากรที่ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกมากที่สุดได้แก่กลุ่มเด็กวัยเรียนที่มีอายุตั้งแต่ 5-14 ปี รองลงมาคือเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กโตตามลำดับ ปัจจุบันยังพบผู้ป่วยไข้เลือดออกในผู้ใหญ่และมีการเกิดโรคตลอด ทั้งปีอีกด้วย ถ้าไม่มีการดำเนินงานป้องกันและควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรค ไข้เลือดออกให้ประสบผลสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องระดมความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการ กำจัดยุงลายที่เป็นพาหะนำโรคและรณรงค์ให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาโรค ไข้เลือดออก และร่วมมือกัน ในการควบคุมป้องกันโรคที่ยั่งยืน ด้วยเหตุผลดังกล่าว

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพรานกระต่าย ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหาจึง ได้จัดทำโครงการ หลักสูตรโครงการรณรงค์กำจัดลูกน้ำยุงลายป้องกันไข้เลือดออก เพื่อป้องกันและควบคุมโรค ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในบ้าน ตนเองและในชุมชนซึ่งเป็นพาหะของโรค ไข้เลือดออก

หลักการของหลักสูตร

1. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก
 2. เพื่อให้ประชาชนร่วมกันกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ
 3. เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออกในชุมชน
 4. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีเครือข่ายในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
- อย่างต่อเนื่อง

จุดมุ่งหมาย

เพื่อป้องกันและควบคุมโรค ให้ประชาชน มีความรู้ความเข้าใจ ในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในบ้าน ตนเองและในชุมชนซึ่งเป็นพาหะของโรคไข้เลือดออก

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

จำนวน 3 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 3 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ - ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ความเป็นมาและความสำคัญ กระบวนการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	1. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก 2. เพื่อให้ประชาชนร่วมกันกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ 3. เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออกในชุมชน 4. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีเครือข่ายในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่อง	- ความหมายและความสำคัญ ของโรคไข้เลือดออก - วงจรชีวิตยุงลาย - อาการและการติดต่อของโรค	- วิทยากรบรรยาย ความหมายและความสำคัญของโรคไข้เลือดออก วงจรชีวิตยุงลาย อาการและการติดต่อของโรค - ประกอบสื่อ แผ่นพับ PowerPoint - ซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	1 ชั่วโมง	-
2	การสำรวจและกำจัด แหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย	1. ผู้เข้าอบรมสามารถสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายได้ 2. รู้วิธีการกำจัดลูกน้ำยุงลายอย่างถูกต้อง	- แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย - วิธีสำรวจค่าดัชนีลูกน้ำเบื่องตัน - วิธีการกำจัดลูกน้ำยุงลายและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์	- วิทยากรบรรยายเรื่อง แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย และวิธีสำรวจค่าดัชนี ลูกน้ำเบื่องตัน - สาธิตวิธีการกำจัด ลูกน้ำยุงลายและ ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ - อภิปรายร่วมกัน	1 ชั่วโมง	-
3.	ฝึกปฏิบัติการป้องกัน และควบคุมลูกน้ำยุงลาย	- ผู้เข้าอบรมสามารถ นำความรู้ไปปฏิบัติได้ จริง	- ฝึกสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ใน พื้นที่จริง - ฝึกกำจัดลูกน้ำยุงลาย - การป้องกันตนเองและครอบครัวจากโรคไข้เลือดออก	- ฝึกปฏิบัติจริง วิทยากรให้สำรวจ แหล่งเพาะพันธุ์ในพื้นที่ จริง - ฝึกกำจัดลูกน้ำยุงลาย วิทยากรให้คำแนะนำ การ	1 ชั่วโมง	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				ป้องกันตนเองและ ครอบครัว จากโรค ไข้เลือดออก -สรุปผลการเรียนรู้		

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ศึกษาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น / สื่อบุคคล
3. การอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ
5. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น
2. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาเรียน
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60
3. มีผลงานชิ้นงานผ่านหลักเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจบหลักสูตร

วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

เทียบโอนเป็นรายวิชาเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ในสาระการประกอบอาชีพรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นในระดับใดระดับหนึ่ง

.....งานหลักสูตร
(นางสาวอนุสตรา เลี่ยมสุวรรณ)
งานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(.....)
ครูผู้สอน/วิทยากร

.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายรามินทร์ มุลโธสง)
หัวหน้าการจัดการศึกษา

.....ผู้อนุมัติ
(นายกำจร หัดไทย)
ผู้อำนวยการ สกร. ระดับอำเภอพรานกระต่าย

1. ชื่อโครงการ รมรงค์กำจัดลูกน้ำยุงลายป้องกันไข้เลือดออก

2. สอดคล้องกับนโยบาย และจุดเน้นการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเรียนรู้

จุดเน้นการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

3. ด้านการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้

3.4 “DO-LE (ดูแล) Safety Zone” ส่งเสริมมาตรการความปลอดภัยให้กับผู้เรียน จัดให้มีระบบดูแล ฝ้าระวัง และเตือนภัย สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานความปลอดภัยในพื้นที่ รวมทั้งฝ้าระวัง และประเมินสถานการณ์ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

3.หลักการและเหตุผล

โรคไข้เลือดออกนับเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทยตลอดมา เพราะไข้เลือดออก เป็นโรคติดต่อโดยมียุงลายเป็นพาหะ ที่สร้างความสูญเสียชีวิต ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและความสูญเสีย ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากโรคนี้นี้มีแนวโน้มการระบาดในช่วงฤดูฝนของทุกปี และพบว่าประชากรที่ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มเด็กวัยเรียนที่มีอายุตั้งแต่ 5-14 ปี แต่ปัจจุบันยังพบผู้ป่วย ไข้เลือดออกในผู้ใหญ่ และมีการเกิดโรคตลอดทั้งปีอีกด้วย ดังนั้นการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกให้ ประสบผลสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องระดมความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการกำจัด ลูกน้ำยุงลายที่เป็นพาหะนำโรคและรณรงค์ให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาโรคไข้เลือดออกและร่วมมือกันฝ้าระวังป้องกันการแพร่ระบาดของโรคนี้ ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกที่มีมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยน แนวคิดในการแก้ไขปัญหา จากการตั้งรับไปสู่นโยบายเชิงรุกโดยใช้ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมให้คนในชุมชนได้ ตระหนักถึงสภาพปัญหาของโรคไข้เลือดออก เกิดความรับผิดชอบต่อนปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเอง พร้อมทั้งหาวิธีการแก้ไข ซึ่งปัญหาของโรคไข้เลือดออกเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อม

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพรานกระต่าย จึงได้จัดทำโครงการ หลักสูตรโครงการชุมชนร่วมใจกำจัดภัยไข้เลือดออก เพื่อเป็นการเตรียมรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของไข้เลือดออกและให้มีการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพตลอดจนกระตุ้นเตือนให้ประชาชนในชุมชน วัด โรงเรียน ตลอดจนทุกภาคส่วน ร่วมมือผนึกพลังความคิดความร่วมมือแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกร่วมกัน

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อลดอัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก
2. เพื่อกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและกำจัดลูกน้ำยุงลาย
3. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกที่ถูกวิธี และเหมาะสม

5. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

ประชาชนอำเภอพรานกระต่าย จำนวน 6 คน

เชิงคุณภาพ

ร้อยละ 80 ของผู้ร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและกำจัดลูกน้ำยุงลาย และในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกที่ถูกวิธี และเหมาะสม

6. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ
1.ประชุมและวางแผนการจัดกิจกรรม	ชี้แจงวางแผน กำหนดการ ดำเนินงาน	บุคลากร สกร. ระดับอำเภอ พรานกระต่าย	สกร.ระดับอำเภอพรานกระต่าย	10 สิงหาคม 2569	-
2.จัดทำ/ขออนุมัติโครงการ	เพื่อให้งานเป็นไปตามกระบวนการ	ครู สกร.	สกร.ระดับอำเภอพรานกระต่าย	17 สิงหาคม 2569	-
3.ดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม	เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ปฏิบัติตามแผนงาน	ประชาชนในพื้นที่อำเภอพรานกระต่าย	ณ สกร.ตำบลคลองพิไกร ม.3 ต.คลองพิไกร อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร	19 สิงหาคม 2569	690
4.การนิเทศติดตามการจัดกิจกรรม	เพื่อเป็นการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรม	ผู้ได้รับการแต่งตั้งนิเทศติดตามกิจกรรม	ณ สกร.ตำบลคลองพิไกร ม.3 ต.คลองพิไกร อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร	19 สิงหาคม 2569	-
5.ประเมินผลสรุปผลและรายงานผลการดำเนินงาน	รายงาน สรุปผล การดำเนินงาน นำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป	สกร.ระดับอำเภอพรานกระต่าย	สกร.ระดับอำเภอพรานกระต่าย	31 สิงหาคม 2569	-

7. งบประมาณทั้งโครงการ

งบประมาณประจำปี พ.ศ.2569 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิต ผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบดำเนินงาน เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง รหัสงบประมาณ 20334332005002000000 รหัสกิจกรรมหลัก 20334690003200000 แหล่งของเงิน 6911200 ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต เป็นเงิน 690 บาท (หกร้อยเก้าสิบบาทถ้วน) เป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

1. อาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 6 คน ๆ ละ 35 บาท จำนวน 1 มื้อ เป็นเงิน 210 บาท
2. ค่าวัสดุในการจัดกิจกรรม เป็นเงิน 480 บาท

รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 690 บาท (หกร้อยเก้าสิบบาทถ้วน)

8. ระยะเวลาการดำเนินงาน/สถานที่

วันที่ 19 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2569 ณ ณ ศกร.ตำบลคลองพิไกร ม.3 ต.คลองพิไกร อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

9.1 นางอรสา จรรยา ตำแหน่ง ครู ศกร.

10. เครือข่าย

- 10.1 ผู้นำชุมชน
- 10.2 อสม.ตำบล
- 10.3 รพ.สต.

11. โครงการที่เกี่ยวข้อง

- 11.1 โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
- 11.2 โครงการการศึกษาเพื่อเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 11.3 โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

12. ผลลัพธ์(Outcome)

- 12.1 ร้อยละ 80 ของผู้เข้ากิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจ ในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก ที่ถูกวิธี และเหมาะสม
- 12.2 ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดพฤติกรรมในการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

13. ดัชนีชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

- ผู้เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 80 ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม

ตัวชี้วัดผลลัพธ์(Outcome)

- ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมมีความรู้มีความเข้าใจ ในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกที่ถูกวิธี

และเหมาะสม

- ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดพฤติกรรมในการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอย่าง

ต่อเนื่องสม่ำเสมอ

- ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ขึ้นไป

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

- จากการนิเทศติดตามกิจกรรมของสถานศึกษา
- จากแบบสอบถามความพึงพอใจ

ลงชื่อ.....ผู้เขียน/เสนอโครงการ

(นางอรสา จรรยา)

ครูศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อผู้เห็นชอบโครงการ

(นายรามินทร์ มูลโธสง)

ครู ชำนาญการ

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายกำจร หัดไทย)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพรานกระต่าย

กำหนดการ
โครงการ อนุรักษ์กำจัด ถูกล้างลายป้องกันไข้เลือดออก
วันที่ 19 สิงหาคม 2569

ณ ณ ศกร.ตำบลคลองพิไกร ม.3 ต.คลองพิไกร อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร

วันที่ 19 สิงหาคม 2569

เวลา

08.00 – 09.00 น.

09.00 – 10.30 น.

10.30 – 11.30 น.

11.30 – 12.00 น.

กิจกรรม

ผู้ร่วมอบรม/ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ

วิทยากรบรรยายให้ความรู้

- ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการควบคุมป้องกันโรค
ไข้เลือดออกที่ถูกวิธี และเหมาะสม

- สอนวิธีกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและกำจัดถูกล้างลาย

- สนับสนุนให้ชุมชนปลูกพืชไล่ยุง เช่น ตะไคร้หอมไล่ยุง การ
เลี้ยงปลากินลูกน้ำ เช่น ปลาหางนกยูง

วิทยากรบรรยายให้ความรู้

- ให้ประชาชนแบ่งกลุ่มทำ Mind Mapping ควบคุมโรค
ไข้เลือดออกในชุมชนของตนเอง

- การเรียนรู้เกี่ยวกับโรคต่าง ๆ ที่ควรรู้

- สรุปกิจกรรมการเรียนรู้

.....